

**ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS
POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2021-08-13

Nr. J1-3

Šilalė

Posėdis įvyko 2021-08-13 15.00 val.

Posėdžio pirmininkas – Tadas Bartkus

Posėdžio sekretorė – Lina Maslauskienė

Dalyvavo Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nariai: Rūta Budrė, Virginija Bukauskienė, Guoda Juškaitė, Tadas Sadauskis, Viktorija Kurmytė, Fausta Sragauskaitė.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl mobiliojo darbo su jaunimu vykdymo Šilalės rajone;
2. Dėl kvietimo darbdaviams teikti prašymus kompensacijai už vasaros atostogų metu įdarbintus mokinius;
3. Dėl Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T1-271 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės savanoriškos veiklos modelio aprašo tvirtinimo“ patvirtinto savanorystės modelio aktualizavimo;
4. Dėl jaunimo verslumo skatinimo;
5. Einamieji klausimai.

1. SVARSTYTA: Mobiliojo darbo su jaunimu vykdymas Šilalės rajone.

Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorė L. Maslauskienė pristatė Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. spalio 15 d. įsakymą Nr. A1-614, kuriuo patvirtintas Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašas, pridedama. SJRT nariai susipažino su aprašu, diskutavo dėl rekomendacijų mobiliam darbui su jaunimu pritaikymo Šilalės rajone.

Lina Maslauskienė sakė, kad visose Lietuvos savivaldybėse skirtingai įgyvendinamas mobilusis darbas su jaunimu, tačiau esminių, apraše numatytų reikalavimų turi būti laikomasi.

Tadas Bartkus siūlė parengti ir pateikti Šilalės rajono savivaldybės tarybai svarstyti Tarybos sprendimo projektą dėl mobiliojo darbo su jaunimu vykdymo Šilalės rajone.

NUTARTA: Bendru sutarimu, siūlyti Administracijos direktoriui rengti Tarybos sprendimo projektą dėl mobiliojo darbo su jaunimu vykdymo Šilalės rajone.

2. SVARSTYTA. Kvietimas darbdaviams teikti prašymus kompensacijai už vasaros atostogų metu įdarbintus mokinius.

Pirmininkas Tadas Bartkus siūlė, vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2019 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. T1-256 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės jaunimo politikos 2020-2022 metų plėtros programos, atrankos komisijos ir jos veiklos nuostatų tvirtinimo“, kviesti Savivaldybės teritorijoje veikiančius darbdavius, kurie įdarbino mokinius vasaros atostogų metu, kreiptis dėl dalinės darbo užmokesčio, sumokėto įdarbintiems mokiniams, kompensacijos.

Lina Maslauskienė pristatė kvietimo tekstą: „Šilalės rajono savivaldybės administracija, bendradarbiaudama su Užimtumo tarnybos Tauragės jaunimo užimtumo skyriaus Šilalės jaunimo darbo centru, įgyvendina Šilalės rajono savivaldybės jaunimo politikos 2020–2022 metų plėtros programą ir informuoja, kad darbdaviai, įdarbinę mokinį (-ius) (mokinys – jaunas žmogus, gyvenantis Šilalės rajone ir besimokantis pagal bendrojo ugdymo programą) vasaros atostogų metu (mokinių vasaros atostogos – mokiniams skiriamos atostogos, nuo einamųjų mokslo metų ugdymo proceso arba brandos egzaminų sesijos pabaigos iki rugpjūčio 31 d.), įgyja teisę į išlaidų, susijusių su darbo užmokesčio mokėjimu, kompensavimą. Plačiau apie programą [čia \(nuoroda\)](#). Išsamesnės informacijos teiraukitės Linos Maslauskienės, jaunimo reikalų koordinatorės, 312 kab., tel. (8 449) 45348, el. p. lina.maslauskiene@silale.lt, mob. +370 62084081“.

Rūta Budrė siūlė skelbti kvietimą savivaldybės interneto svetainėje bei vietinėje spaudoje iki 2021 m. rugpjūčio 20 d.

NUTARTA: Bendru sutarimu, kviesti Savivaldybės teritorijoje veikiančius darbdavius, kurie įdarbino mokinius vasaros atostogų metu, kreiptis dėl dalinės darbo užmokesčio, sumokėto įdarbintiems mokiniams, kompensacijos.

3. SVARSTYTA: Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T1-271 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės savanoriškos veiklos modelio aprašo tvirtinimo“ patvirtinto savanorystės modelio aktualizavimas.

L. Maslauskienė sakė, kad Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T1-271 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės savanoriškos veiklos modelio aprašo tvirtinimo“ patvirtintas savanorystės modelis yra netekęs aktualumo, nes nuo 2019 m. Savivaldybėje yra įgyvendinama Jaunimo savanoriška tarnyba, kuri suteikia jauniems žmonėms daugiau privalumų.

Guoda Juškaitė sakė, kad trumpalaikė jaunų žmonių savanorystė galėtų būti įgyvendinama pasirašant dvišalę sutartį tarp savanorio ir priimančios organizacijos, taip sumažinant administravimo našta.

Virginija Bukauskienė siūlė aprašą atnaujinti pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus, neišskiriant amžiaus grupių.

Tadas Bartkus siūlė inicijuoti šio aprašo pakeitimus, sudarant darbo grupę atnaujintam aprašui parengti.

NUTARTA: Bendru sutarimu, siūlyti Administracijos direktoriui rengti Šilalės rajono savivaldybės savanoriškos veiklos modelio aprašo naują redakciją.

4. SVARSTYTA. Jaunimo verslumo skatinimas.

Jaunimo reikalų koordinatorė Lina Maslauskienė pristatė Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2021 m. liepos 30 d. raštą Nr. 2S-320 (5.2.) „Pasiūlymai dėl jaunimo verslumo skatinimo“, pridėdama.

Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, reaguodamas į COVID-19 pandemijos keliamus iššūkius jaunimui kaip tikslinei visuomenės grupei darbo rinkoje, 2021 m. sausio mėnesį subūrė tarpsektorinio bendradarbiavimo principu veikiančią Verslo, verslumo ir jaunimo ekspertų grupę, kuri išskyrė pagrindines problemas Lietuvoje, susijusias su jaunimo verslumo situacija, atsižvelgiant ir į pandemijos keliamus iššūkius bei parengė pasiūlymus dėl šių problemų sprendimo.

SJRT nariai diskutavo dėl Šilalės rajono jaunimo verslumo skatinimo.

Tadas Bartkus siūlė pristatyti Jaunimo reikalų departamento pasiūlymus dėl jaunimo verslumo skatinimo 2021 m. Savivaldos dienos renginyje „Jaunimas savivaldybėje“.

Viktorija Kurmytė siūlė vykdyti gerosios patirties jaunimo verslumo srityje sklaidą, pakviečiant sėkmingai verslą vykdančio jaunimo atstovų, rengiant susitikimus su jaunais žmonėmis, ir kt.

5. SVARSTYTA. Atstovavimas Savivaldybei Jaunimo vasaros akademijoje 2021.

Jaunimo reikalų koordinatorė Lina Maslauskienė informavo, kad dėl dalyvavimo Jaunimo vasaros akademijoje susidaro reprezentacinių bei dalyvavimo išlaidų, nes yra būtina dalyviams pagaminti marškinėlius su miesto vardu.

Tadas Bartkus siūlė pavesti marškinėlių gamybą administruoti Šilalės rajono visuomeninių jaunimo organizacijų sąjungai „Apskritasis stalas“.

Posėdžio pirmininkas

Tadas Bartkus

Posėdžio sekretorė

Lina Maslauskienė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL DARBO SU JAUNIMU GATVĖJE TVARKOS APRAŠO, MOBILIOJO DARBO
SU JAUNIMU TVARKOS APRAŠO, ATVIROJO DARBO SU JAUNIMU TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2019 m. spalio 15 d. Nr. A1-614

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymo 7 straipsnio 4 dalimi,

tvirtinu pridedamus:

1. Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos aprašą;
2. Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašą;
3. Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašą.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mobiliojo darbo su jaunimu tikslus ir uždavinius, mobiliojo darbo su jaunimu principus, mobiliojo darbo su jaunimu organizavimo etapus ir procesą, mobiliojo darbo su jaunimu vertinimo rodiklius.

2. Mobilusis darbas su jaunimu gali būti finansuojamas iš valstybės, savivaldybių biudžeto lėšų ir / ar kitų šaltinių.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **darbas su bendruomene** – mobilųjį darbą su jaunimu vykdančios organizacijos kryptinga veikla, kuria siekiama stiprinti gyvenamosios vietos bendruomenės (toliau – bendruomenė) narių tarpusavio bendradarbiavimą, sprendžiant su jaunimu susijusias problemas, ir kuri apima tarpžinybinį ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą, jaunimo interesų atstovavimą, bendrų projektų ir renginių rengimą, jaunimo iniciatyvų palaikymą ir kt.;

3.2. **darbas su jaunimo grupėmis** – kryptinga mobilųjį darbą su jaunimu vykdančios organizacijos veikla, kuri padeda stiprinti jaunimo tarpusavio ryšius ir įgyvendinti jaunimo ugdymo tikslus;

3.3. **darbuotojas, vykdamas mobilųjį darbą su jaunimu**, – su jaunimu mobilių išvykų metu dirbantis asmuo, skatinantis asmeninį ir socialinį jaunimo tobulėjimą, stiprinantis jauno žmogaus prisitaikymo prie aplinkos gebėjimus bei turintis šiam darbui reikalingą kompetenciją;

3.4. **individualus darbas su jaunimu** – trumpalaikės konsultacijos arba tęstinė pagalba jaunam žmogui įvairiose gyvenimo situacijose, siekiant jį įgalinti spręsti asmenines ir socialines problemas;

3.5. **intervizija** – atvejų, susijusių su darbu su jaunimu, aptarimas profesionalų grupėje, laikantis konfidencialumo ir profesinės etikos principų;

3.6. **supervizija** – konsultacinė pagalba su jaunimu dirbantiems specialistams, vadovams, komandoms ir organizacijoms, norinčioms tobulėti ir efektyviau dirbti darbo su jaunimu srityje (pvz., susidarius sudėtingoms situacijoms darbe);

3.7. **tarpsektorinis bendradarbiavimas** – bendra valstybės ir savivaldybių institucijų, visuomenės, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir žiniasklaidos sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus;

3.8. **tarpžinybinis bendradarbiavimas** – bendra valstybinio, verslo ir nevyriausybinių sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus;

3.9. kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme ir Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme.

II SKYRIUS MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Mobiliojo darbo su jaunimu tikslas – atsižvelgiant į individualius atitinkamoje teritorijoje gyvenančio jaunimo poreikius, užtikrinti turiningą jo laisvalaikį, ugdymą (-si) ir socialinę integraciją, įgalinti jį aktyviai veikti savo gyvenamojoje teritorijoje.

5. Mobiliojo darbo su jaunimu uždaviniai:

5.1. sudaryti sąlygas kurti saugią, atvirą, neformalią, neįpareigojančią aplinką, kurioje jaunas žmogus galėtų būti su draugais ir bendrauti su bendraamžiais;

5.2. padėti jaunimui įsitraukti į arčiausiai jo esančią darbo su jaunimu infrastruktūrą (atviruosius jaunimo centrus, atvirąsias jaunimo erdves ir kt.), savanorišką veiklą ir jaunimo organizacijų veiklą;

5.3. sudaryti sąlygas jaunam žmogui įsitraukti į bendruomenės veiklas, skatinant jauno žmogaus ir bendruomenės tarpusavio pasitikėjimą;

5.4. ugdyti socialinius jaunimo įgūdžius;

5.5. konsultuoti jaunimą arba tarpininkauti tarp įvairių organizacijų, institucijų ir fizinių asmenų įvairiose gyvenimo situacijose;

5.6. supažindinti jaunimą su pozityviomis laisvalaikio leidimo veiklomis, mokymosi galimybėmis per išvykstamąsias veiklas (pvz.: mokymus, stovyklas, seminarus), įtraukti jį į tarpkultūrinį ugdymą, prevencinę veiklą (pvz., patyčių prevenciją ar veiklas, padedančias didinti sąmoningumą nusikalstamo elgesio, tabako, alkoholio, narkotikų ar kitų psichotropinių medžiagų vartojimo klausimais).

III SKYRIUS MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU PRINCIPAI

6. Be darbo su jaunimu principų, nustatytų Jaunimo politikos pagrindų įstatyme, vykdant mobilųjį darbą su jaunimu, vadovaujamosi šiais principais:

6.1. prieinamumo – mobilųjį darbą su jaunimu vykdančios organizacijos vykdomos veiklos ir teikiami pasiūlymai jaunam žmogui nepriklauso nuo jo narystės mobilųjį darbą su jaunimu vykdančioje organizacijoje, nėra dalyvavimo mokesčių, reikalavimų gebėti ar mokėti atlikti darbo su jaunimu veiklas, kitų veiksmų, galinčių riboti jaunimo įsitraukimo į veiklą galimybes. Visos mobiliojo darbo su jaunimu metu veiklos vykdomos laisvu jaunimo laiku jam prieinamoje vietoje. Informacija apie mobiliojo darbo su jaunimu veiklas turi būti viešinama jaunimui ir bendruomenei prieinamomis priemonėmis, būdais;

6.2. savanoriškumo – visi mobiliojo darbo su jaunimu metu jaunimui teikiami pasiūlymai (įskaitant ir bendravimą su darbuotoju, vykdančiu mobilųjį darbą su jaunimu) paremti jaunimo savanoriškumo, t. y. laisvo apsisprendimo, principu;

6.3. orientavimosi į jauno žmogaus poreikius – vykdant mobilųjį darbą su jaunimu, orientuojamosi į jaunimo poreikius, jo gyvenimo situaciją ir sąlygas, sprendžiami tie klausimai, kurie domina jauną žmogų ir yra jam svarbūs;

6.4. poreikius atitinkančios pagalbos teikimo – darbuotojai, vykdantys mobilųjį darbą su jaunimu, informuoja jauną žmogų apie medicinines, socialines, psichologines ar kitokios pagalbos gavimo galimybes, tačiau pagalba gali būti teikiama tik tam asmeniui sutikus;

6.5. bendradarbiavimo – darbuotojas, vykdamas mobilųjį darbą su jaunimu, skatina įstaigų, organizacijų, valstybės ir savivaldybių institucijų bendradarbiavimą, įsitraukia į jau egzistuojantį tarpsektorinį arba tarpžinybinį bendradarbiavimą;

6.6. santykio kūrimo – vykdant mobilųjį darbą su jaunimu, kuriami pasitikėjimu grįsti santykiai tarp darbuotojo, vykdančio mobilųjį darbą su jaunimu, ir jauno žmogaus. Darbuotojo, vykdančio mobilųjį darbą su jaunimu, užduotis – užmegzti santykį su jaunu žmogumi, orientuojantis į to žmogaus kasdienybę;

6.7. abipusės pagarbos – darbuotojai, vykdantys mobilųjį darbą su jaunimu, turi gerbti jaunimo pasirinktą gyvenimo būdą, kuris gali skirtis nuo jų gyvenimo būdo. Darbuotojai, vykdantys mobilųjį darbą su jaunimu, laikosi konfidencialumo ir profesinės etikos principų;

6.8. aktyvaus įsitraukimo – jaunimas įsitraukia į bendrą jaunimo ir darbuotojų, vykdančių mobilųjį darbą su jaunimu, sprendimų priėmimą, tai yra mobiliojo darbo su jaunimu būdas ir rezultatas;

6.9. konfidencialumo – informacija, susijusi su pagalba, kurią teikia darbuotojai, vykdančys mobilųjį darbą su jaunimu, ir asmeninė informacija, kuria dalijasi jaunimas, neviešinama, nekaupiama, neperduodama kitoms institucijoms ir tretiesiems asmenims be jaunimo sutikimo.

IV SKYRIUS

MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU ORGANIZAVIMAS

7. Mobilųjį darbą su jaunimu vykdo juridiniai asmenys, turintys ne mažesnę nei 1 metų darbo su jaunimu patirtį.

8. Mobilųjį darbą su jaunimu vykdančiose organizacijose turi būti ne mažiau nei 2 darbuotojai, dirbantys ne mažiau kaip po pusę etato, skirto mobiliamui darbui su jaunimu vykdyti. Bent vienas iš šių darbuotojų privalo turėti ne mažesnę nei 1 metų atvirojo darbo su jaunimu patirtį.

9. Lyčių lygybei užtikrinti rekomenduojama, kad mobiliojo darbo su jaunimu komanda, vykdanči mobilųjį darbą su jaunimu, būtų sudaryta iš dviejų priešingos lyties atstovų.

10. Bent vienas darbuotojas, vykdančis mobilųjį darbą su jaunimu, privalo turėti socialinio darbo, socialinės pedagogikos, psichologijos arba edukologijos išsilavinimą.

11. Mobilusis darbas su jaunimu turi būti vykdomas tam tikroje konkrečioje, su jaunimu sutartoje ir iš anksto žinomoje vietoje reguliariai jaunimui žinomą grafiku ne rečiau kaip vieną kartą per dvi savaites.

12. Vykdydama mobilųjį darbą su jaunimu, mobiliojo darbo su jaunimu komanda privalo turėti iš anksto parengtus jaunimo veiklos pasiūlymus ir juos teikti jaunimui.

13. Mobilųjį darbą su jaunimu vykdanči organizacija privalo ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę organizuoti komandos, dirbančios mobilųjį darbą su jaunimu, susirinkimus, vykdyti intervizijas, suteikti galimybių darbuotojams, vykdančiams mobilųjį darbą su jaunimu, gauti individualias ar komandines supervizijas, sudaryti palankias sąlygas darbuotojams, vykdančiams mobilųjį darbą su jaunimu, nuolat mokytis.

14. Mobilusis darbas su jaunimu turi būti vykdomas šiais etapais:

14.1. teorinio ir praktinio aplinkos tyrinėjimo etapas. Šis etapas skirtas susipažinti su konkrečios teritorijos, kurioje planuojama dirbti mobilųjį darbą su jaunimu, istorija, socialine, ekonomine ir kultūrine aplinka;

14.2. jaunimo situacijos tyrimas. Šis etapas skirtas susipažinti su vietovės, kurioje planuojama vykdyti mobilųjį darbą su jaunimu, aplinka, kultūra, atskirti jaunimo grupes, išsiaiškinti, kaip jaunimas bendrauja, pasižymėti jaunimo susibūrimų ir didesnės rizikos vietas, įvardyti, koks jaunimas renkasi konkrečiose vietose;

14.3. prisistatymo ir darbuotojo atpažinimo etapas. Šis etapas skirtas darbuotojams susipažinti su kuo daugiau jaunimo ir paaiškinti jiems darbuotojo, vykdančio mobilųjį darbą su jaunimu, užduotis;

14.4. santykio stiprinimo etapas. Šis etapas skirtas sukurti abipusiu pasitikėjimu grįstus santykius tarp jauno žmogaus ir darbuotojo, vykdančio mobilųjį darbą su jaunimu;

14.5. palaikymo ir intervencijos etapas. Šis etapas skirtas tikslingai veikti su jaunimo grupėmis – skatini dialogą tarp jaunimo ir bendruomenės, vykdyti individualų darbą;

14.6. baigiamasis etapas. Šis etapas skirtas užbaigti Aprašo 14.1–14.5 papunkčiuose minėtus procesus, atlikti mobiliojo darbo su jaunimu veiklos įvertinimą, keičiantis darbuotojams – padėti naujiems darbuotojams adaptuotis.

15. Mobilusis darbas su jaunimu vykdomas trimis socialinio darbo formomis atskirai ar jas derinant:

15.1. individualus darbas su jaunimu;

15.2. darbas su jaunimo grupėmis;

15.3. darbas su bendruomene.

V SKYRIUS

MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU VERTINIMAS

16. Mobilusis darbas su jaunimu turi būti vykdomas pagal metinį veiklos planą (Aprašo priedas), kuriame nustatomi metiniai mobiliojo darbo su jaunimu prioritetai Aprašo 14 punkte nurodytais etapais. Mobilųjį darbą su jaunimu vykdanči organizacija iki einamųjų metų pabaigos turi parengti kitų metų veiklos planą pagal Aprašo priedo formą ir jį suderinti su finansavimą skyrusiu subjektu.

17. Metiniame veiklos plane turi būti pateikti kiekybiniai ir kokybiniai rodikliai:

17.1. kiekybiniai rodikliai:

17.1.1. bendras jaunų žmonių, dalyvavusių veiklose, skaičius;

17.1.2. unikalių jaunų žmonių (nesvarbu, kiek kartų jie dalyvavo veiklose), su kuriais reguliariai (du ir daugiau kartų per metinio veiklos plano įgyvendinimo laikotarpį) palaikomas ryšys, skaičius;

17.1.3. naujai įtrauktų jaunų žmonių dalis procentais nuo nuolat (du ir daugiau kartų per metinio veiklos plano įgyvendinimo laikotarpį) mobiliojo darbo su jaunimu veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių skaičiaus;

17.1.4. vidutinis viename užsiėmime dalyvavusių jaunų žmonių skaičius;

17.1.5. veiklų, skatinančių jauną žmogų įsitraukti į visuomeninę veiklą, skaičius ir siejami rezultatai;

17.1.6. veiklų, nukreiptų į individualų darbą su jaunimu, skaičius ir siejami rezultatai;

17.1.7. veiklų, nukreiptų į darbą su jaunimo grupėmis, skaičius ir siejami rezultatai;

17.1.8. mobiliojo darbo su jaunimu komandos išvykų, skirtų mobilijam darbui vykdyti, skaičius ir siejami rezultatai;

17.2. kokybiniai rodikliai:

17.2.1. sudarytos sąlygos jaunam žmogui įsitraukti į visuomeninę veiklą, ugdančią socialinius jo įgūdžius;

17.2.2. sudarytos sąlygos į mobiliojo darbo su jaunimu veiklas įsitraukti jaunimui, socialinėje aplinkoje patiriančiam atskirtį ar turinčiam mažiau galimybių, taip skatinant socialinę jo integraciją;

17.2.3. sudarytos sąlygos, kad jaunas žmogus būtų motyvuojamas dalyvauti jo poreikius atitinkančioje veikloje, skatinamas tobulėti, ugdytis verslumo ir darbo rinkai reikalingus įgūdžius.

18. Rodiklių pasiekimas vertinamas remiantis šiais kriterijais:

18.1. išsamumo – rodikliai turi būti išsamūs, jų skaičiavimo būdas aiškiai aprašytas;

18.2. konkretumo – rodikliai turi būti kiekybiniai ir kokybiniai;

18.3. nuoseklumo – visi siejami rodikliai turi atitikti metinio veiklos plano veiklas ir jame nustatytus prioritetus.

Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo
priedas

(sudarytojo pavadinimas)

MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU ____ M. VEIKLOS PLANAS
20__ m. _____ d.

Tikslas			
<i>Atsižvelgiant į individualius atitinkamoje teritorijoje gyvenančio jaunimo poreikius, užtikrinti turiningą jo laisvalaikį, ugdymą (-si) ir socialinę integraciją, įgalinti jį aktyviai veikti savo gyvenamojoje teritorijoje</i>			
Uždavinys			
<i>Nurodomas planuojamas vykdyti uždavinys, pasirinktas iš uždavinių, nustatytų Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo 5 punkte</i>			
Uždavinio kokybiniai rezultatai		Uždavinio kiekybiniai rezultatai	
Siekiami veiklų, skatinančių jauną žmogų įsitraukti į visuomeninę veiklą, rezultatai		Bendras jaunų žmonių, dalyvavusių veiklose, skaičius	
Sudarytos sąlygos į mobiliojo darbo su jaunimu veiklas įsitraukti atskirtį socialinėje aplinkoje patiriantiems ar mažiau galimybių turintiems jauniems žmonėms, skatinant socialinę jų integraciją		Unikalių jaunų žmonių (nesvarbu, kiek kartų jie dalyvavo veiklose), su kuriais reguliariai (du ir daugiau kartų per metinio veiklos plano įgyvendinimo laikotarpį) palaikomas ryšys, skaičius	
Sudarytos sąlygos, kad jaunas žmogus būtų motyvuojamas dalyvauti jo poreikius atitinkančioje veikloje, skatinamas tobulėti, ugdytis verslumo ir darbo rinkai reikalingus įgūdžius		Naujai įtrauktų jaunų žmonių dalis procentais nuo nuolat (du ir daugiau kartų per metinio veiklos plano įgyvendinimo laikotarpį) mobiliojo darbo su jaunimu veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių skaičiaus	

Sudarytos sąlygos jaunam žmogui įsitraukti į visuomeninę veiklą, ugdančią socialinius jo įgūdžius		Veiklų, skatinančių jauną žmogų įsitraukti į visuomeninę veiklą, skaičius								
Siekiami veiklų, nukreiptų į individualų darbą su jaunimu, rezultatai		Veiklų, nukreiptų į individualų darbą su jaunimu, skaičius								
Siekiami veiklų, nukreiptų į darbą su jaunimo grupėmis, rezultatai		Veiklų, nukreiptų į darbą su jaunimo grupėmis, skaičius								
Siekiami mobiliojo darbo su jaunimu komandos išvykų, skirtų mobiliajam darbui su jaunimu vykdyti, rezultatai		Mobiliojo darbo su jaunimu komandos išvykų, skirtų mobiliajam darbui su jaunimu vykdyti, skaičius								
		Vidutinis viename užsiėmime dalyvavusių jaunų žmonių skaičius								
Veiklos, taikomi metodai, lėšų pritraukimas ir panaudojimas ketvirčiais (Eur) <i>(aprašykite veiklas, įvardykite metodus, padedančius įvykdyti pasirinktą uždavinį)</i>										
Eil. Nr.	Veikla	Metodai	Ketvirtis				Planuojamos lėšos (Eur) <i>(nurodyti ketvirčiais)</i>			
			I	II	III	IV	I	II	III	IV
			☐	☐	☐	☐				
			☐	☐	☐	☐				
			☐	☐	☐	☐				
Iš viso (Eur):										

**JAUNIMO REIKALŲ DEPARTAMENTAS
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Vytenio g. 6, LT-03113 Vilnius, tel. 8 634 08299
El. p. info@jrd.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188681478

Ekonomikos ir inovacijų ministerijai; Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai; Vidaus reikalų ministerijai; Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai; Lietuvos savivaldybių asociacijai	2020-07-	Nr. 2S- (5.2)
--	----------	---------------

PASIŪLYMAI DĖL JAUNIMO VERSLUMO SKATINIMO

Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas), reaguodamas į COVID-19 pandemijos keliamus iššūkius jaunimui kaip tikslinei visuomenės grupei darbo rinkoje, 2021 m. sausio mėnesį subūrė tarpsektorinio bendradarbiavimo principu veikiančią Verslo, verslumo ir jaunimo ekspertų grupę, kuri išskyrė pagrindines problemas Lietuvoje, susijusias su jaunimo verslumo situacija, atsižvelgiant ir į pandemijos keliamus iššūkius bei parengė pasiūlymus dėl šių problemų sprendimo. Kadangi daugelis iškeltų problemų yra kompleksinės ir reikalaujančios įvairių valstybės institucijų bendradarbiavimo, pirmiausia – numatant atitinkamas priemones trumpos ir vidutinės trukmės planavimo dokumentuose, numatomas reformas bei inovacijų diegimą bei kitus sprendimus, persiunčiame šiuos siūlymus suinteresuotoms institucijoms pagal kompetenciją, tikimės Jūsų bendradarbiavimo ir Departamento įtraukimo į atitinkamų planavimo dokumentų bei sprendimų rengimą ir derinimą.

1 problema: Analizuojant Lietuvos rodiklius pasauliniuose verslumo reitinguose, Lietuvoje verslumo situacija per pastaruosius metus yra stagnuojanti arba blogėjanti. Per pastaruosius 4 metus Lietuva Pasaulio verslumo plėtros indekse (GEDI) nuolat smuko iš 28 į 37 vietą.¹ Pasaulio ekonomikos forumo sudarytuose pasauliniuose 2021 m. verslumo reitinguose, tarp 78 šalių Lietuva užima 48 vietą (2020 m. reitinge - 47), iš Baltijos jūros regiono šalių ir kaimynių aplenkdamas tik Latviją (55) ir Baltarusiją (57) ² Ši situacija įrodo pirmiausia sisteminių ilgalaikių sprendimų poreikį, keičiančių iš esmės situaciją nacionaliniame lygmenyje, atsižvelgiant į kelis aspektus: ES ir pasaulines skaitmenizavimo ir žaliosios ekonomikos tendencijas, į Lietuvos regionų ilgalaikę specializaciją³, o taip pat ir nuoseklaus ir sistemingo vaikų ir jaunimo kūrybiškumo ir verslumo ugdymo programų poreikį bendrojo ugdymo sistemoje, kurias papildytų atitinkamos neformaliojo švietimo ir ugdymo programos. Remiantis 2021 m. Departamento užsakymu atliktos Suteikiamų kompetencijų Lietuvoje analizės duomenimis⁴, Bendrojo ugdymo sistemoje nėra bendrosios programos, skirtos jaunimui verslumo informacijai ar kompetencijoms

¹ The Global Entrepreneurship Index 2016, Figure 1.2, p.3, The Global Entrepreneurship Index 2017, Table 2.2., p.34, The Global Entrepreneurship Index 2018, Table 3.1., p.21, The Global Entrepreneurship Index 2019, Table 3.1., p.19.

² <https://www.usnews.com/news/best-countries/entrepreneurship-rankings>

³ <https://www.nrp.vrm.lt/lt/regionu-pletros-programu-ir-planu-rengimas/npp-rodikliu-analize-ir-specializacija/268>

⁴ <https://jrd.lt/informacija-dirbantiems-su-jaunimu/informacija-apie-jaunima/tyrimai/kompeteciju%20ugdymas.pdf>, p. 15-16 ;

gauti.

Siūlymai:

1. Sukurti verslumo situacijos vizualizaciją žemėlapių pagalba verslumo tiek bendrai Lietuvoje, tiek ir kiekvieno regiono kontekste, kuri pristatytų koncentruotą (sufokusuotą) informaciją vienoje vietoje. Šalia bendrųjų verslumo, finansinio raštingumo kompetencijų ugdyti konkrečias kompetencijas reikalingas regiono ekonominiams poreikiams tenkinti. Identifikuoti tokias kompetencijas, kurios yra ir bus paklausios atskirų regionų ekonominiam ir kitam vystymuisi bei bus poreikis atitinkamos darbo jėgos (turinčios tam tikrų kompetencijų). Vystyti įgūdžių platformas regioniniame lygmenyje, pagal pramonės šakų, verslo poreikius tame regione, pasitelkiant socialinių partnerių kompetencijas.

2. Siūlome parengti kompleksinę metodinę ugdymo programą, kurią naudotų ir bendrojo ugdymo įstaigų mokytojai, ugdydami kūrybiškumą ir verslumą mokyklose, ir įvairūs švietėjai per neformaliojo švietimo ir neformaliojo ugdymo užsiėmimus. Pamokų metu mokiniams turėtų būti dėstoma ne tik sąvokų analizė, bet jie turėtų būti mokomi kurti verslo planus, supažindinami su šių dienų verslo aktualijomis - galimybėmis jaunimui. Jei ugdymo įstaigų pedagogams pritrūktų kompetencijos, siektina sukurti nacionalinį ekspertų - mentorių tinklą, kurio nariai sutiktų pravesti pamoką neatlygintinai. Būtina integruoti į ugdymo procesą finansinio raštingumo temą, kuri aprėptų viską: nuo atlyginimo ir mokesčių iki pensijų ir investavimo galimybių

2 problema: Veikiantys mechanizmai verslumo kompetencijoms ugdyti, pvz. Junior Achievement veikla Lietuvos bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose yra geri, tačiau neapimantys didžiosios dalies mokinių: remiantis Junior Achievement pateikta informacija, ji vykdo savo veiklą maždaug 400 bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo įstaigų, į veiklas įtraukdama apie 23300 moksleivių, tuo tarpu Lietuvoje 2020 – 2021 mokslo metais veikė 977 bendrojo ugdymo įstaigos, kuriose pagal bendrojo ugdymo programas buvo ugdoma 327 tūkst. mokinių bei 67 profesinio mokymo įstaigos, jose mokosi 27,5 tūkst moksleivių⁵. Trūksta gerosios patirties perdavimo, mainų mechanizmų tarp projektų, jungiamosios grandies tarp institucijų, projektų ar mechanizmų, skirtų jau sukurtos informacijos, įrankių, metodų populiarinimo, informacijos ir duomenų kiekis verslumo tema yra nuolat didėjantis, tačiau trūksta individualizuotų informavimo, konsultavimo ir tarpininkavimo paslaugų jaunimui, taikant atvejo vadybos modelį, nes „visiems siūloma viskas“;

Siūlymai:

1. Skatinti ir plėtoti nuoseklų ir kryptingą vaikų ir jaunimo verslumo ugdymą bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigose, sudarant sąlygas Junior Achievement ir kitų pripažintų programų diegimui bei plėtrai ugdymo įstaigose, sistemingai ir kompleksiskai ugdančių įvairių amžiaus ir socialinių grupių moksleivių verslumą pamokų metu, popamokinių, neformaliojo švietimo bei neformaliojo ugdymo užsiėmimų pagalba;

2. Ugdymo įstaigose būtina didinti mokinių mokomųjų bendrovių skaičių, skatinti verslo inkubatorių, „Jaunojo verslininko“ mokyklų kūrimąsi (tai galėtų veikti šalia bendrojo lavinimo mokyklų kaip klubai, fakultatyvai, būreliai, kuriuose dirbtų kūrėjai ir verslininkai su mokiniiais mentorystės principu), veiktų verslo „Big brothers“ programa jaunimui, moksleiviams;

3. Sukurti mechanizmus, užtikrinančius skaitmeninių technologijų ir duomenų (platformos, podkastai ir t.t), susistemintą panaudojimą, internetinių mokymosi ir komunikacijos platformų (pvz., Korėjoje veikia „CLASSUM“ platforma) įtraukiančių jaunimą, studentus;

4. Sukurti konsultantų jaunimui tinklą, kurie įvertinę jau sukurtus verslumo ugdymo įrankius

⁵ Lietuvos statistikos departamentas. Lietuvos švietimas, kultūra ir sportas (2021 metų leidimas). Bendrieji švietimo rodikliai, <https://osp.stat.gov.lt/lietuvos-svietimas-kultura-ir-sportas-2021/bendrieji-svietimo-rodikliai>

(filmukus, podcastus ir t.t.), patartų jaunuoliams ką konkrečiai ir kokia tvarka peržiūrėti atvejo vadybos principais (atsižvelgiant į kliento asmenybę, poreikius, pomėgius ir kitus ypatumus);

5. Didinti visų bendrojo lavinimo ir profesinių mokyklų moksleivių verslumo galimybes - kurti/siūlyti verslo simuliacijas jaunimui, kur savaitę (arba mėnesį) jauni žmonės galėtų pasinaudoti tokia programa ir praktiškai susipažinti kaip veikia verslo organizavimas įmonėje;

3 problema: Trūksta nuoseklaus vaikų ir jaunimo nuoseklaus kūrybiškumo ugdymo bei skatinimo, tuo pačiu skatinant ir jų kritinį mąstymą bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo sistemose, vadovaujantis tiek sukurtomis metodikomis, tiek įsivertinimo įrankiais nuo ankstyvų dienų, ką rekomenduoja taikyti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija⁶. Nebūtinai tokio kūrybiškumo, kuris jau nuo ugdymo pradžios tikslingai orientuotas į verslo kūrimą, bet kūrybingos, gebančios sėkmingai save realizuoti bet kurioje veiklos sferoje asmenybės ugdymo. Remiantis Departamento užsakymu atliktos Suteikiamų kompetencijų Lietuvoje analizės duomenimis⁷, kūrybiškumas Bendrojo ugdymo programose interpretuojamas kaip kultūrinė veikla ir susiejamas su tautiškumu, savos kalbos mokėjimu. Kūrybiškumas, sietinas su iniciatyvumu, inovacijomis, kūrybiniu mąstymu, nebijojimu rizikuoti ugdomas tik per Neformaliojo vaikų švietimo programas arba per 4K modelį, kuris praktiškai dar neveikia.

Siūlymai:

1. Siūlome nuolat vykdyti specializuotus longitudinalinius tyrimus, siekiant aiškiai identifikuoti Lietuvos jaunimo kūrybiškumo situaciją ir jos pokyčius Lietuvoje, įdiegti ir taikyti kūrybiškumo įvertinimo įrankius ir bendrojo ugdymo sistemoje, o neformaliojo vaikų švietimo programose, priskirtose iniciatyvumo ir kūrybingumo ugdymo kompetencijų sritims taikyti kompetencijų vertinimo įrankius.

2. Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo sistemoje bei vaikų neformaliajame numatyti ir papildomai skatinti užsiėmimus, kurių pagalba būtų vystomos kompetencijos, reikalingos kūrybiškumui bei verslumui: skaitmeniniai, kognityviniai, socialiniai ir emociniai įgūdžiai, prisitaikomumas (gebėjimas greitai mokytis) ir psichologinis atsparumas;

3. Didinti jaunimo tarpe supratimą/sąmoningumą kas yra verslas kuo tai skiriasi nuo verslumo. Įvairių institucijų bei įstaigų, pirmiausia – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos bei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos teisės aktuose ir dokumentuose išsigryninti ir suvienodinti verslumo ir antrepreneriškumo apibrėžimus, interpretuojant verslumą kaip sėkmingos asmenybės ugdymą ir dirbti būtent šioje srityje.

4 problema: Trūksta dėmesio ir kryptingos politikos studijas baigusiam jaunimui, nes jo verslumo skatinimas paliekamas jo paties reikalu. Kol jis mokosi profesinėje ar aukštojoje mokykloje, tai kažkiek rūpi ir jį ugdančioms įstaigoms. Tuo tarpu suaugusiųjų švietimo programose verslumo ugdymo srityje Lietuvoje vis dar realiai neveikia. Trūksta tiek programų, nutaikytų į atskiras suaugusiųjų socialines grupes, kompleksiškai ugdančių jų verslumo įgūdžius, tiek ir šių programų tarpusavio bendradarbiavimo ir keitimosi informacija gerąją patirtim, apsijungimo į nacionalinius tinklus ir platformas.⁸

Siūlymai:

1. Skatinti baigusio studijas jaunimo verslumą per suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas (prioritetizuojant tokias programas), suteikiant jaunuoliams reikalingas kompetencijas bei

⁶ <https://www.oecd.org/education/ceri/assessingprogressionincreativeandcriticalthinkingskillsineducation.htm> bei <https://www.oecd.org/education/ceri/5k4dp59msdww.pdf>

⁷ <https://jrd.lt/informacija-dirbantiems-su-jaunimu/informacija-apie-jaunima/tyrimai/kompeteciju%20ugdymas.pdf>, p. 15-16, 20-26 ;

⁸ <https://blogs.ec.europa.eu/promotingenterprise/entreprcomp/> ir EntreComp into Action - Get inspired, make it happen: A user guide to the European Entrepreneurship Competence Framework https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC109128/jrc109128_entreprcomp_into_action_-_final_1.pdf

pripažįstant jas per įvairius (įskaitant ir skaitmeninius) kompetencijų pripažinimo įrankius;

2. Ugdyti įvairių socialiai pažeidžiamų jaunimo grupių verslumą, didesnę dėmesį skiriant jaunimui, patiriančiam įvairius integracijos į visuomenę iššūkius (imigrantai, tautinės mažumos, jaunos moterys daug laiko praleidusios vaiko auginimo atostogose, grįžę iš įkalinimo įstaigų ir pan.) derinant tai su socialinėmis paslaugomis (darbas su jaunimu, informavimas, konsultavimas, palydėjimas, etc.) per suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas.

5 problema: jaunimo (pirmiausia - moksleivių) darbas vasarą – daugiausia nesudėtingi darbai, grįsti fiziniu darbu (padavėjai, išnešiotojai, pakrovėjai, kurjeriai ir pan.). Darbdavių sąmoningumas ir požiūris, kad darbas įmonėje jaunimui yra ne tik galimybė užsidirbti, bet tuo pačiu dažnai – pirmasis darbas ir galimybė susipažinti praktiškai su profesija/specialybe, gauti supratimą apie darbo organizavimą įmonėse bei naudingų asmeninių ir socialinių kompetencijų.

Siūlymai:

1. Siūlome Užimtumo tarnybai ir savivaldybėms prioritetą skirti tiems darbdaviams ir darbo vietoms, kurie moksleiviams skirtų užduotis, grįstas ne tik fizinio darbo poreikiais, bet ir panaudotų jų žinias, intelektą, kūrybinį potencialą. Darbas šiuo atveju turėtų būti suprantamas ne tik kaip galimybė užsidirbti, bet ir suvokti savo būsimą profesiją, įgyti svarbių kompetencijų (pvz. darbo komandoje, laiko planavimo, etc.);

2. Siūlyti savivaldybėms savivaldybių užimtumo didinimo programose, įtraukti jaunimą tarp tikslinių grupių. Kviesti savivaldybių jaunimo reikalų tarybas apsvarstyti šį klausimą ir siūlyti savivaldybių taryboms priimti atitinkamus sprendimus

3. Sukurti subsidijų programa viešajame sektoriuje, užtikrinant moksleivių įdarbinimą vasaros metu;

4. Siūlyti savivaldybėms pasinaudoti geraisiais Klaipėdos raj. ir kitų savivaldybių pavyzdžiais, dėl vykdomų jaunimo užimtumo vasarą integracijos programų, kuriose registruojasi darbdaviai ir jaunimas. Savivaldybė darbdaviams subsidijuoja jaunuolio atlyginimą.

6 problema: Sisteminių palaikymo priemonių⁹ bei programų¹⁰ trūkumas ketinantiems pradėti verslą ir/arba pradėjusiems verslą jaunuoliams, pvz. paskolos be užstato derinant su konsultavimo ir švietimo pagalbos paslaugomis, verslo naujokų prijungimas prie konsultantų ir mentorių tinklo. Rengiami tinklo renginiai, kurie padeda užmegzti ryšius pramonėje (arba atskiruose verslo sektoriuose) ar pradedančioje panašų verslą bendruomenėje ir pan. Trūksta žemėlapių, grįstų atvirais duomenimis, kuriuose būtų pateikiama informacija ir metodinė medžiaga apie jaunimo verslumo ugdymą¹¹.

Siūlymai:

1. Siūlome sukurti INFOCOVID žemėlapių– internetinę verslo paslaugų žemėlapių vizualizavimo paslaugą, teikiančią jaunimui, norinčiam pradėti savo verslą, būtinų kontaktų ir kitos, būtinos informacijos, sekimo visoje šalyje, naudojant centrinės ir vietos valdžios teikiamus viešuosius (verslo pradžios, galimybių) rinkinius. Tokio žemėlapių sukūrimas, padės jaunimui, besidominčiam verslo pradžios galimybės, gauti konsultacijas, skatins aktyvesnį, ne tik viešojo, bet ir privataus sektoriaus dalyvavimą, inovacijų aktyvinimą, jau egzistuojančių (ir kuriamų) verslo subjektų dėmesio sutelkimą į savo naujų ar esamų prekių ir paslaugų efektyvesnį vystymą.

2. Siūlome Kanados pavyzdžiu teikti adekvačią politinę ir programinę ministerijų, žinybų paramą, siekiant sustiprinti pradedančiųjų ir mažų verslo vienetų „saugos tinklą“. Tokios priemonės kaip mokesčių lengvatos, skubios dotacijos, lengvatinės paskolos pradedančiajam verslui;

⁹ <https://www.canada.ca/en/department-finance/economic-response-plan> ir

¹⁰ Kanados jaunimo verslumo skatinimo programa FUTURPRENEUR CANADA“ www.futurpreneur.ca

¹¹ <https://cosme.easme-web.eu/?p=883564>

3. Siūlome Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, kartu su kitomis suinteresuotomis institucijomis aiškiai suformuluoti jaunimo verslumo vystymo ir skatinimo realų mechanizmą (žingsnius): sukurti specialią kredito garantijų paslaugą, kuri būtų teikiama verslo naujokams, 1 – 5 metai nuo verslo pradžios. Tokios ar panašios priemonės turėtų būti taikomos kartu su tam tikrų gebėjimų stiprinimu (verslo kompetencijų mokymų ir sklaida), aktyviai įsitraukiant tarpininkams – verslo inkubatoriams, akademinę bendruomenę, privataus verslo konsultantams. Kitaip tariant turi būti sukurta „Jaunojo verslininko“ (ar kaip kitaip pavadinta) kompleksinė nuotolinė – kontaktinė programa.

Prašytume Jūsų pateikti informaciją apie tai kaip ketinama atsižvelgti į šiuos pasiūlymus. Departamentas yra pasirengęs prisidėti prie idėjų, konkrečių mechanizmų bei metodų rengimo ir diegimo įgyvendinant pateiktus pasiūlymus. Jei kiltų klausimų, arba prireiktų papildomos informacijos, prašome kreiptis į Departamento Nacionalinės jaunimo politikos skyriaus vyriausiąjį patarėją Juozą Meldžiuką, tel. 8 647 90003, el. paštas: juozas.meldziukas@jrd.lt

PRIDEDAMA: Kanados jaunimo verslumo skatinimo programos „FUTURPRENEUR CANADA“ pristatymas, 3 lapai.

Direktorius

Jonas Laniauskas

Jaunimo verslumo skatinimo programa

„FUTURPRENEUR CANADA“

(www.futurpreneur.ca)

Finansinė ir konsultavimo pagalba jaunam verslui. Paskolos be užstato už geras palūkanas. Gali finansuoti iki 20.000 USD vienam verslui. Du metus teikia konsultacijas. Jei reikia daugiau pinigų prisijungia partneris – BDC (Business Development Bank of Canada), kuris gali suteikti iki 40.000 USD paskolą.

„FUTURPRENEUR“, kartu su 3.000 savanoriais – mentoriais, administruoja šias specializuotas startuolių programas jauniems verslininkams:

- Kanados „*naujokai*“
- Jaunimas, kuris dabar yra „*studentai*“
- Jaunimas, kuris pradeda arba dirba „*ne pelno organizacijose*“.

Naujokams, kurie pradeda ir plėtoja savo verslą, siūlomos verslo švietimo ir plėtros galimybės, internetiniai ištekliai, ekspertų pagalba. Rengiami tinklo renginiai, kurie padeda užmegzti ryšius pramonėje (arba atskiruose verslo sektoriuose) ar pradedančioje panašų verslą bendruomenėje.

SAVO TINKLO KŪRIMAS

Dalyvavimas dirbtuvėse, susitikimai su jaunaisiais verslininkais, bendraamžių patarimai. Šalia auga pradedančių verslą bendruomenė – reikia prisijungti.

VIETINIAI EKSPERTAI

Išmanantys vietiniai ekspertai padės įgyvendinti savo verslo idėjas

KAIP? PAVYZDŽIAI

Naudojamasi „verslo plano pavyzdžiu“, kad sukurti savo verslo planą, arba naršoma pavyzdžių bibliotekoje

VIETINĖ PARTNERIŲ PARAMA

Verslo bendruomenės partneriai gali suteikti vertingų patarimų ir tinklų kūrimo galimybes

Šaltinis: www.futurpreneur.ca

ŽINGSNIAI

1. Registracija į startuolių programą	2. Informacija apie save ir savo verslą	3. Dalinimasis savo verslo planu. Nėra jo? Bus suteikta pagalba	4. Peržiūrėti kreditai ir verslo planas	5. Verslo plano ir pinigų srautų ataskaita ir pagrindimas
6. Analizuoja mas verslo planas ir finansų poreikis.	7. Sprendimas dėl finansų skyrimo	8. Susitikimas su mentoriumi	9. Skiriami finansai	10. Dalyvavi- mas tinklo renginiuose

Šaltinis: www.futurpreneur.ca

Kanados jaunimo verslo fondas (CYBF) skatina verslumą ir mažina jaunimo nedarbą, siūlydamas pagalbą, kaip idėjas paversti perspektyviu verslu. Jų programos skirtos žmonėms nuo 18 iki 39 metų amžiaus. Šis fondas padeda jauniems verslininkams jų verslo cikle: nuo sumanymo iki įgyvendinimo bei verslo plėtros. Fondas siūlo mentorių ir finansinę pagalbą. Žemiau pateikiamos keletas įdomesnių programų.

1. Jaunojo verslininko apdovanojimo programa (18-39m.)
2. Albertos jaunimo verslumo stovykla (1 savaitė - 13-15 m.)
3. Vasaros studentų paskolų programa (iki 3.000 USD, 16-24m.)
4. Verslo pradžios programa (BSP)
5. Jaunųjų verslininkų programa (4.000 USD, 18-29m.)
6. „TechFutures“ programa (3.000 USD, negražinama, 18-34m.)
7. Jaunimo verslumo partnerystės programa (15.000 iki 50.000 USD, ne pelno organizacijos)
8. Jaunųjų verslininkų programa: vasaros įmonė (3.000USD, 15-24m.)
9. Šiaurės Ontario jaunojo verslininko programa (25.000 USD, 18-29m.).
10. „Starter Company“ programa (5.000 USD, 18-29m.)
11. Strateginis bendruomenės verslumo projektas (3.000 USD, 15-29m.)
12. Jaunimo akseleracijos fondas (iki 250.000 USD)
13. Smulkiojo verslo paskolų garantijų programa (SBLGP)
14. Studentų verslumas – SEED (3,000, nuo 16m.)
15. Studentai versle (5.000 USD, nuo 15 iki 34m.)
16. BDC jaunųjų verslininkų finansavimo programa (50.000USD)
17. Jaunimo socialinių inovacijų kapitalo fondas (iki 25.000 USD, 18-29m.)

Įdomumo vardan, pateikiu Kanados vyriausybės prižiūrimas ir finansuojamas programas siekiant sumažinti COVID-19 pandemijos laikotarpiu patirtus nuostolius verslui (tiesiog bendrai informacijai).

INDIVIDUALI PAGALBA

1. **Užimtumo (EI) programa** (pašalpos bedarbiams, arba turint sunkiai sergantį, kuriam reikalinga priežiūra)
2. **Pašalpa (CRB)** (taikoma tiems, kurie negali gauti darbo draudimo išmokos, teikiama kas 2 savaitės))
3. **Ligos išmoka (CRSB)** (taikoma savarankiškai dirbantiems, kurie negali tuo metu dirbti, nes serga, ar dėl COVID-19 turi savarankiškai izoliuotis, arba gali susirgti (kas savaitę, jei liga tęsiasi))
4. **Rūpybos pašalpa (CRCB)** (savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie negali dirbti, nes turi prižiūrėti savo vaiką iki 12m., arba šeimos narį, kuriam reikalinga priežiūra. Tai taikoma, jei mokykla uždaryta, arba dėl to, kad jie serga, izoliuojasi ar jiems gresia rimtos sveikatos komplikacijos dėl COVID-19 (kas savaitę, jei situacija kartojasi)
5. **Regioninės pagalbos ir atkūrimo fondas (RRRF)**. (pvz., turizmo sektoriui skirta 25 procentai lėšų – verslo ir darbo vietų išsaugojimui. 500 USD mln. programa)
6. **Hipotekos mokėjimo atidėjimas**
7. **Parama regionuose ir rajonuose.**

PAGALBA VERSLUI

1. Paskolos be palūkanų (CEBA)
2. Skubios nuomos subsidija (CERS)
3. Paveiktų sektorių kredito programa (HASCAP)
4. Paskolų garantija mažoms ir vidutinėms įmonėms
5. Bendro skolinimo programa mažosioms ir vidutinėms įmonėms
6. Regioninis pagalbos ir atkūrimo fondas (RRRF)
7. Juodojo verslo paskolų fondas
8. Rinkos garantijų ir finansavimo programa
9. Didelės darbdavių finansinės priemonės nepaprastosios padėties atveju (LEEFF)
10. Papildoma parama pagal sektorius.
11. Parama regionuose ir rajonuose.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Vytenio g. 6, Vilnius, LT-03113
Dokumento pavadinimas (antraštė)	PASIŪLYMAI DĖL JAUNIMO VERSLUMO SKATINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-07-30 Nr. 2S-320(5.2)
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	JONAS,LANIAUSKAS, Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-07-30 11:47:40
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-07-30 11:48:13
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2018-06-05 - 2023-06-04
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Simona Komarova, Vyriausioji specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-07-30 14:08:30
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Dokumentų valdymo sistema eDVS
Sertifikato galiojimo laikas	2018-10-09 - 2028-10-09
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	EgoEDocs, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Vienas ar daugiau elektroninių parašų negalioja. Tikrinimo data: 2021-07-30 17:04:24
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-07-30 atspausdino Juozas Meldžiukas
Paieškos nuoroda	

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Šilalės rajono savivaldybė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Šilalės rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos posėdžio protokolas
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-08-18 Nr. J1-3 (2.5 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Tadas Bartkus Administracijos direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-08-17 17:09
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-08-17 17:09
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2021-07-16 09:36 - 2024-07-15 09:36
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lina Maslauskienė Jaunimo reikalų koordinatorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-08-18 16:01
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2019-02-21 14:21 - 2024-02-20 23:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lina Maslauskienė Jaunimo reikalų koordinatorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-08-18 16:04
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2019-02-21 14:21 - 2024-02-20 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	MDSJ rekomendacijos.docx
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	19elektroninio-dokumento-nuorasas1.pdf
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20210719.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2021-08-18)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-08-18 nuorašą suformavo Lina Maslauskienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-